

1. KAP-KL – profesinė pensija jums savivaldybėje ir regione

Jei dirbate savivaldybės, regiono administracijoje, savivaldybių sąjungoje ar asociacijoje arba savivaldybės įmonėje ir nesate perėję į AKAP-KR 2023, jums galioja KAP-KL pensijų sutartis.

Kai jūsų darbdavys atlieka pensijos įmoką, *Pensionsvalet* perveda lėšas jūsų pasirinktai draudimo bendrovei. Pervedimas atliekamas kiekvienų metų kovo pabaigoje.

Kas yra KAP-KL profesinė pensija?

Visi, kuriems taikomas KAP-KL, turi teisę į:

- Įmokomis grindžiamą senatvės pensiją
- Pensiją išgyvenusiems

Be to, jei jūsų atlyginimas šiek tiek didesnis, galite kaupti teisę į iš anksto nustatytą išmokų senatvės pensiją.

Kai kurios grupės, pavyzdžiui, dirbantys operatyvinį darbą priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos sistemoje, taip pat gali gauti specialią sutartinę pensiją nuo 58 metų amžiaus.

Kiek darbdavys moka už jūsų profesinę pensiją?

Kiekvienais metais nuo 21 metų amžiaus darbdavys sumoka dalį jūsų atlyginimo į įmokomis grindžiamą senatvės pensiją.

Darbdavys moka:

- 4,3 proc. jūsų metinių pajamų, neviršijančių 30 pajamų bazinių dydžių*

Jei jūsų pajamos viršija 7,5 pajamų bazinių dydžių, nuo 28 metų amžiaus taip pat turite teisę kaupti iš anksto nustatytą išmokų senatvės pensijai.

*Vyriausybė kasmet nustato pajamų bazinę sumą, pagrįstą darbo užmokesčio pokyčiais visuomenėje. Pajamų bazė naudojama apskaičiuojant pensijų įmokas.

Norint gauti visą iš anksto nustatytą išmokų senatvės pensiją, reikalingas 30 metų darbo stažas. Pensija grindžiama jūsų darbo užmokesčiu, kuris viršija 7,5 pajamų bazinius dydžius ir nuo kurio skaičiuojamos pensijų įmokos, taip pat pagal darbo stažą po 1998 metų (tam tikrais atvejais gali būti įskaitomas ir laikotarpis iki 1998 metų).

Jūsų įmokomis pagrįstos senatvės pensijos pasirinkimai

Dėl savo įmokomis pagrįstos senatvės pensijos galite padaryti tokius pasirinkimus:

- kuri draudimo bendrovė tvarkys jūsų pensijų lėšas;
- ar pensija turėtų būti investuojama į tradicinį draudimą ar į fondų draudimą;
- ar norite turėti paveldimumo apsaugą. Ši apsauga reiškia, kad jūsų šeimos nariai gaus jūsų pensijos lėšas jums mirus. Tai nieko nekainuoja papildomai, bet jei pasirinksite paveldimumo apsaugą, jūsų pensija bus šiek tiek mažesnė.

Prisijunkite prie pensionsvalet.se, kad pasirinktumėte draudimo bendrovę ir taupymo formą. Grąžinamosios išmokos apsaugą galite pakeisti savo pasirinktoje draudimo bendrovėje.

Jeigu nepadarote savo pasirinkimo, jūsų pensijų lėšos investuojamos į tradicinį draudimą su paveldimumo apsauga, kurį administruoja *KPA Pension*.

Palyginkite bendrovių mokesčius ir istorinę grąžą. Galite bet kada pakeisti savo pasirinkimą dėl savo būsimos pensijos, taip pat turite galimybę perkelti jau uždirbtą kapitalą į kitą draudimo bendrovę.

2. Pasirinkimas atliekamas taip

Kai jūsų darbdavys atlieka pensijos įmoką, Pensionsvalet perveda lėšas jūsų pasirinktai draudimo bendrovei. Pervedimas atliekamas kiekvieno ketvirčio pabaigoje ir jūs galite pamatyti, kiek darbdavys sumokėjo į jūsų profesinę pensiją, kai prisijungiate prie pensionsvalet.se.

Kai pradėsite eiti naujas pareigas, gausite pasirinkimo laišką iš *Pensionsvalet*. Čia mes jums pasakysime, kokius pasirinkimus galite padaryti dėl savo profesinės pensijos.

Galite pasirinkti, kuri draudimo bendrovė tvarkys jūsų būsimą profesinę pensiją ir ar jai bus taikomas tradicinis draudimas ar fondų draudimas.

Jeigu nepadarote savo pasirinkimo, jūsų pensijų lėšos investuojamos į tradicinį draudimą su paveldimumo apsauga, kurį administruoja *KPA Pension*.

Prisijunkite, kad pasirinktumėte

Prisijungę prie pensionsvalet.se, galite pasirinkti, kuri draudimo bendrovė tvarkys jūsų profesinę pensiją ir ar jai bus taikomas tradicinis draudimas ar fondų draudimas.

Pasirinkite draudimo bendrovę

Pasirinkite, kuri draudimo bendrovė tvarkys jūsų pensijų lėšas.

Galite palyginti:

- Mokesčius skirtingose bendrovėse
- Istorinę grąžą per pastaruosius penkerius metus

Atminkite, kad istorinė grąža nėra ateities garantija.

Pasirinkite santaupų formą

Pasirinkite, ar norite, kad jūsų profesinė pensija būtų kaupiama tradiciniame draudime ar fondų draudime.

Tradicionis draudimas:

- Taupymo forma su garantuota suma
- Lėšos investuojamos už jus
- Mokesčiai paprastai yra mažesni nei fondų draudimo atveju

Fondų draudimas:

- Taupymo forma be garantuotos sumos
- Lėšos automatiškai investuojamos į iš anksto pasirinktus fondus, bet jūs taip pat galite pasirinkti fondus patys
- Mokesčiai paprastai yra didesni nei tradicinio draudimo atveju.

Kaip perkelti jau uždirbtą kapitalą

Jei anksčiau dirbote savivaldybėje ar regione, galite pasirinkti perkelti iki šiol uždirbtą profesinę pensiją.

Gausite visų draudimų, kuriuose yra perkeliamas kapitalas, suvestinę ir matysite, kiek kapitalo yra kiekvienoje draudimo bendrovėje. Tik turėdami šią informaciją nuspręsite, ar norite atlikti perkėlimą.

Štai kaip vyksta perkėlimas:

1. Prisijunkite prie pensionsvalet.se
2. Pasirinkite Perkelti profesinę pensiją
3. Pateikite prašymą surinkti kilnojamąjį kapitalą
4. Peržiūrėkite santrauką
5. Pasirinkite taupymo formą ir draudimo bendroves, tarp kurių norite perkelti kapitalą
6. Tuomet perkėlimo procedūra bus pradėta – galite persigalvoti per 10 dienų
7. Paprastai perkėlimas trunka apie 45 dienas.

3. Artėjant pensijai

Daugelis žmonių nekantriai laukia galimybės sulėtinti tempą po ilgo profesinio gyvenimo. Galbūt norėsite visiškai nebedirbti, sumažinti darbo laiką arba dar šiek tiek padirbėti.

Štai keletas dalykų, kuriuos reikia apsvarstyti prieš nusprendžiant:

1. Sužinokite apie savo pensijas

Galite gauti pensiją iš kelių darbdavių. Prisijunkite prie draudimo bendrovių, kuriose esate turėję pensijų kaupimą, arba minpension.se, kad pamatytumėte visą savo pensiją – tiek valstybinę pensiją, tiek profesinę pensiją, tiek asmenines santaupas. *Minpension* yra nepriklausoma pensijų tarnyba, kuri parodo, kiek esate sukaukę visoms savo pensijoms.

2. Kada norite išeiti į pensiją?

Jei dirbate savivaldybės ar regiono administracijoje, paprastai galite gauti profesinę pensiją nuo 62 metų amžiaus. Jūs turite teisę dirbti iki 69 metų. Kuo ilgiau dirbsite, tuo didesnė bus jūsų pensija. minpension.se galite atlikti skaičiavimus ir pamatyti, kokio dydžio pensiją gautumėte išėję skirtingu metu. Atminkite, kad neprivalote išimti visų pensijų vienu metu.

3. Kiek laiko norite gauti pensiją?

Jūs patys nusprendžiate, kiek laiko bus mokama profesinė pensija. Tinka bet koks išmokų mokėjimo laikotarpis nuo 10 metų iki tol, kol būsite gyvi. Pagalvokite apie tai, kokia bus jūsų finansinė būklė ilguoju laikotarpiu. Dauguma žmonių renkasi išmokas visam gyvenimui, nes mes dažnai gyvename ilgiau, nei tikimės.

4. Ar jums reikia apsaugos šeimai?

Jei dirbate savivaldybės ar regiono administracijoje, paveldėjimo apsauga yra įtraukta į profesinę pensiją. Tai reiškia, kad asmuo, su kuriuo esate susituokęs, jūsų partneris ar jūsų vaikai gali gauti jūsų pensiją jums mirus. Jei neturite šeimos, galite atsisakyti šios apsaugos ir gauti kiek didesnę pensiją sau.

Pasitarkite su pasirinkta draudimo bendrove, ar turite paveldėjimo apsaugą.

Valstybinės pensijos prašymas

Valstybinę pensiją moka Švedijos pensijų agentūra ir ją sudaro:

- Įmokų pagrindu kaupiama pensija
- - Investicinė pensijos dalis
- Galima papildoma pensijos dalis

Nuo jūsų gimimo metų priklauso, kada galite anksčiausiai pateikti prašymą skirti valstybinę pensiją. Prašymą teikite geriausia likus trims mėnesiams iki pirmosios pensijos išmokos, o jei gyvenote užsienyje – geriausia likus šešiams mėnesiams.

Valstybinės pensijos išmokos prašymą galite pateikti prisijungę su elektronine tapatybės patvirtinimo priemone svetainėje pensionsmyndigheten.se. Jei el. tapatybės neturite, kreipkitės į Švedijos pensijų agentūros klientų aptarnavimo tarnybą telefonu 0771-776 776.

Profesinės pensijos prašymas

Jei esate turėję keletą darbdavių, galite gauti profesinę pensiją iš kelių šaltinių. Prisijunkite prie draudimo bendrovių, į kurias už jus buvo mokamos įmokos, arba minpension.se, kad pamatytumėte visą savo pensiją.

Jūsų profesinė pensija AKAP-KR yra automatiškai mokama praėjus mėnesiui po to, kai jums sukanka 70 metų, tačiau galite ją atsiimti anksčiau ar vėliau. Anksčiausiai – kai jums sukanka 62 metai. Jūs turite galimybę pristabdyti vykstančias išmokas ir pratęsti jų mokėjimo laikotarpį.

Norėdami pradėti mokėjimą, susisiekitė su pasirinkta draudimo bendrove.

Jei turite išmokomis pagrįstą pensiją, galite ją atsiimti nuo 61 metų amžiaus. Jei kreipiatės į savo darbdavį, – tuomet paprastai ne vėliau kaip likus trims mėnesiams iki numatyto išmokų gavimo.

Jei buvote sulaukęs 28 metų amžiaus ir dirbote savivaldybės ar regiono administracijoje iki 1998 m., vadinasi, taip pat esate sukaupę pensiją pagal senesnes pensijų nuostatas – vadinamąją sukaupią teisę į pensiją. Ši pensija paprastai mokama visą gyvenimą, pradedant ne anksčiau kaip nuo 61 metų ir ne vėliau kaip nuo 67 metų amžiaus. Teiraukitės savo darbdavio.